

for Alle, at vi kun ere gaaede ind paa Vedtagelsen af disse Bestemmelser under det forrige Ministerium, fordi vi ikke troede, at det var muligt at bevare endogsaa den constitutionelle Form, dersom vi aldeles satte os derimod; det var altsaa en Indrømmelse under en saadan tvungen Nødvendighed, som vi, saasnart den er borte, maae være fritagne for. Spørgsmaalet maa saaledes kun blive om, hvorvidt det virkelig kan lykkes, hvorvidt det kan blive muligt ad en anden Vej eller paa anden Maade at faae en saadan Fællesforfatning, som vi dog nu stræbe efter, Noget, der ikke alene er udtalt som et Ord i Kongens Navn i den kongelige Kundgjørelse af 28de Januar 1852, hvori det er sagt, at det er Kongens Villie, at vi skulle faae en Fællesforfatning, men hvor der tillige er sagt, at det er Hans Villie, at Grundloven paa ingen Maade skal fræktes derved. Vi kunne altsaa være ganske visse og sikre paa, at, dersom det danske Folk ved sine Repræsentanter holder paa Grundloven, saa vil den kongelige Regjering, istedetfor at forandre noget Væsentligt i Grundloven, istedetfor at indskrænke den, søge at faae den udvidet til at gjælde for hele Monarchiet. Det er det, jeg mener vi maae holde paa, og naar jeg omtaler dette Punkt, maa jeg tillige henvende mig til den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgkreds (Tscherning), som under den foregaaende Forhandling talte saaledes om denne Sag, som om det var aldeles umuligt, aldeles ugjortligt, at det slet ikke praktisk lod sig gennemføre at faae en Fællesforfatning tilveiebragt paa den Maade, idet han yttrede, at Repræsentationen for de forskjellige Dele af Monarchiet skulde træde sammen og handle om alle Ting, og at vi altsaa kom til opgave at vor Indflydelse paa vore særlige Anliggender. Saaledes udtalte den ærede Rigsdagsmand sig, men han har aldeles misforstaaet, hvad jeg med klare Ord har sagt, at det da gjælder om, at vi med Bestemthed have fastsat, hvilke Ting der skulle høre til Fællesforfatningen, og at det kun skulde være med Hensyn til de sælles Anliggender, at Repræsentationen for de forskjellige Landsdele skulde træde sammen og handle. Jeg vil her erindre om, at dengang vi første Gang toge under vidtloftig

Forhandling og Overveielse det Grundlovsudkast, som var forelagt af det nu astraadte Ministerium, da havde vi med Bestemthed sat os paa det Standpunkt, at vi vilde afgjøre, hvilke Anliggender der skulde høre til Fællesforfatningen, og det var igjen en Indrømmelse imod dette Ministerium, at vi gik bort dertil og derved kom til at opstille, hvilke Sager der skulde høre til de særlige Anliggender, og derved kom til det Standpunkt, hvorpaa vi nu staae, til den Indskrænkning i Danmarks Riges Grundlov, at vi have optaget saadanne Bestemmelser, som vi allerede nu kunne see ikke kunne lade sig gennemføre. Skulle vi da idag gaae hen og stemme for at fremme et Forslag, om hvilket vi dog kunde forudsee, at det ikke kan holdes! Der er nu vistnok mange Punkter, som i Fremtiden kunne komme under Omtale og Overveielse, men allerede her foreligger der Spørgsmaalet om Jernbanesagerne, som jeg i Mødet igaar betegned som et nødvendigt Fællesanliggende, men som i dette Udcast staaer som et særligt Anliggende. Vi see altsaa, thi jeg tror ikke, at Nogen vil nægte det, at hvad vi her skulle vedtage, det er Noget, som ikke kan bestaae, og det forekommer mig rigtignok, at det i højste Grad er urimeligt at gaae hen og foretage Forandringer i Grundloven, om hvilke man kan sige sig selv, at de ikke kunne staae, men at det bliver aldeles nødvendigt, endogsaa om en kort Tid, at faae dem forandrede. Vi have da ikke anden Udflugt til at faae dem forandrede end at ty til, hvad der staaer i Slutningen af den 2den Paragraph, at Bestemmelsen om de særlige Anliggender kan forandres ved Lov, men jeg mener rigtignok, at det er en saa særlig Ubvej, som nogen vel kan være; thi naar man vedtager Noget som en Grundlovsbestemmelse og dog tilføjer, at det kan forandres ved en simpel Lov, saa ophæver man tillige den egentlige Betydning af, hvad en Grundlovsbestemmelse har her hos os, thi en Grundlovsbestemmelse kan kun forandres ved tre Overveielser i tre forskjellige Rigsdagsmøder. Der er altsaa en klar Modsigelse mellem denne Grundlovsbestemmelse, og hvad der er optaget i dette Udcast til Indskrænkning i Danmarks Riges Grundlov, som vi kun nødtvungne af Om-